Dječje pjesme na internetu

Sutlović, Kaja

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:137:853144

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

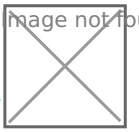
Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

KAJA SUTLOVIĆ

DJEČJE PJESME NA INTERNETU

Završni rad

Pula, siječanj 2016.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

KAJA SUTLOVIĆ

DJEČJE PJESME NA INTERNETU

Završni rad

JMBAG: 0081132991, redoviti student

Studijski smjer: Predškolski odgoj

Predmet: Glazbena kultura

Mentor: doc. dr. sc. Ivana Paula Gortan Carlin

Pula, siječanj 2016.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisana Kaja Sutlović, kandidatkinja za stručnog prvostupnika predškolskog odgoja (bacc.praesc.educ.) ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Studentica

_____

U Puli, 11. siječnja 2016. godine

IZJAVA O KORIŠTENJU AUTORSKOG DJELA

Ja, Kaja SutloviĆ dajem odobrenje Sveuļiliġtu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskoriġtavanja, da se moj zavrġni rad pod nazivom: ĂDjeļje pjesme na internetuñ koristi na naļin da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveuļiliġne knjiġnice Sveuļiliġta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu zavrġnih radova Nacionalne i sveuļiliġne knjiġnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za koriġtenje autorskog djela na gore navedeni naļin ne potraġujem naknadu.

U Puli, 14. sijeļnja 2016. godine

Potpis

_____

SADRŽAJ:

1. UVOD 6
2. GLAZBA 7
   2.1. ELEMENTI GLAZBE 8
3. GLAZBENI ODGOJ 11
4. DJEĻJE PJESME NA INTERNETU 14
   4.1. INTERNET KAO NOVA MEDIJSKA KULTURA 14
   4.2. MEDIJI I OBRAZOVANJE 15
   4.3. DJEĻJE PJESME NA HRVATSKIM INTERNET STRANICAMA 16
   4.4. DJEĻJE PJESME NA AMERIĻKIM INTERNET STRANICAMA 20
5. ZAKLJUĻAK 30
6. LITERATURA 31
7. SAĢETAK 33
8. SUMMARY 34

1. UVOD

Glazba je zvuk koji nas svakodnevno okruđuje. Rijeļ glazba potjeļe od slavenskog *glas*, dok je rijeļ muzika izveden od rijeļi *muza*, rijeļi kojom su Grci nazivali zađtitnice umjetnosti (Manasteriotti, 1980:6). U predđkolskom odgoju glazba je vrlo bitna. Ona je dio estetskog razvoja. U radu s djecom upotrebljavamo razliļite pjesme. Pri njihovom odabiru moramo paziti na dob djece i poruke koje pjesme đalju. Pjesme su razliļite, od svakodnevnih preko tematskih, narodnih, religijskih itd. Prilikom trađenja sredstava za glazbene aktivnosti s djecom, sve se viđe upotrebljava internet koji pruđa mnogo informacija na jednom mjestu. Danas je internet postao neizostavan dio kuĺanstava i upotrebljava se u svakodnevnom radu. U ovom Íe se radu, prije svega, govoriti opĺenito o glazbi ï đto je ona, od ļega se sastoji te se navode teorije o znaļenju termina Ăglazbeni jezikñ. Rad obuhvaĺa i temu utjecaja glazbenog odgoja na djecu, djetetove prve susrete s glazbom, primjere glazbenih igara te naļine na koji se glazba mođe približiti djeci.

Cilj ovog rada usmjeren je na istrađivanje sadrđaja vezanih uz djeļje pjesme koje se nalaze na internetu. Pritom Íe se pokuđati odgovoriti na nekoliko pitanja: postoje li internetske stranice koje sadrđe pjesme na hrvatskom jeziku, koliko su prođirene i đto nude, a osim toga donosi se i usporedba hrvatskih i ameriļkih internetskih stranica.

Poļetak rada usmjeren je opĺenito prema glazbi, prema tome kako se ona definira te prema elementima glazbe.

Drugo i treĺe poglavlje dotiļu se veze izmeĽu djece i glazbe, utjecaja glazbe na djecu i moguĺnosti njezine upotrebe u razliļitim aktivnostima s djecom predđkolske dobi.

Posljednje poglavlje donosi istrađivanje o djeļjim pjesmama na internetu, danas najkorištenijem mediju meĽu mladom populacijom. Osim toga odgovara na pitanja mogu li se na internetu pronaĺi informacije vezane uz djeļje pjesme, tekstovi, note s tekstovima na hrvatskom jeziku te usporedbu hrvatskih i ameriļkih internetskih stranica koje sadrđe djeļje pjesme. Pritom se oļekuje da Íe istrađivanje pokazati kako na internetu postoje razliļite stranice s glazbenim sadrđajima, koje su svima dostupne.

2. GLAZBA

Sjedimo li pred televizijom, ğeĺemo li gradom, ļekamo li doktora ï posvuda nas glazba okruğuje. Obratimo li pağnju, primijetit Íemo da je glazba u pozadini reklama, ona dopire iz svakog duĺana ili kafiĺa. Glazba nas najļegĺe pokreĺe i nerijetko se ulovimo kako pjevuğimo poznate stihove koji dopiru do nas putem radija. Glazba je puna poruka. Moğe nas rastuğiti, razveseliti, nauļiti, podsjetiti na nekoga ili neğto. Ona ima moĺ i ne moğemo znati kakav Íe utjecaj na nas imati melodije i stihovi glazbe koje prvi puta ļujemo. No, ğto je zapravo glazba? Je li ona jezik ili ipak nije? Sam termin ğglazbeni jezikğ uveden je u 19. stoljeĺu kada se formiraju tri osnovne skupine s razliļitim viĽenjem glazbe:

1. Da je glazba jezik, tvrdio je Felix Mendelssohn Bartholdy (1809.-1847.). Piğuĺi o svojim *Pjesmama bez riječi* navodi da su rijeļi i govor dvosmisleni i neodreĽeni, a glazba bolje od njih izrağava stvari. Dok ona moğe znaļiti istu stvar i pobuĽivati iste osjeĺaje, rijeļi mogu pobuĽivati razliļite osjeĺaje kod raznih ljudi.

2. Tvrdnju da glazba nije jezik i ne moğe biti jezik zagovarali su Eduard Hanslick (1825.-1904.) u 19. i Susanne Langer (1895.-1985.) u 20. stoljeĺu. Dok je Hanslick smatrao da se glazba razlikuje od govornog jezika u tome ğto je sredstvo izrağavanja i ima instrumentalnu vrijednost, Langerova je zakljuļila da glazba nije jezik jer tonovi nemaju fiksirane gramatike, sintakse i rjeļnik te se pomoĺu nje ne moğe komunicirati.

3. Treĺe stajaliğte zastupaju Jules Combarieu (1859.-1916.) i Enrico Fubini (1935.-). Oni smatraju da je glazba jezik, ali specifiļan i nepojmljiv. Ta je neodreĽenost pojmova viğeznaļna. Sastavni elementi glazbenog jezika dobivaju na znaļenju samo u meĽusobnoj prisutnosti, u cjelini koju saļinjavaju u glazbenom djelu. (Majer-Bobetko, 1991:1-2)

2.1. ELEMENTI GLAZBE

Temeljni glazbeni izražajni elementi su ton, ritam, mjera, melodija, harmonija, tempo, dinamika i agogika. (Sam, 1998:12-22) Ritam je prepoznatljiv. On je najvažniji glazbeni element. Naš život prirode i ljudovjeka odvija se u neprestanom ritmu. Termin je u upotrebi kada je riječ o odnosima pokreta, bilo fizičkih tijela ili zvukova. Ritam je nizanje i izmjena tonova različitih trajanja. (Sam, 1998:15) Prema Blanki Šimit glazbeni je ritam pravilna izmjena zvukova, zvukova prirode i udarca dlanom o dlan. U radu s djecom treba izbjegavati jednoličan ritam i zamijeniti ga zanimljivim. Svaku pjesmu ili brojalicu možemo ritmizirati. Djeca od samog rođenja upijaju ritam na različite načine:

1. Slušajući uspavanke
2. Igrajući se prstima
3. Prvim koracima
4. Prvim riječima
5. Uključivanjem u ritam života
6. Stvaranjem svoje osobne ritmičke ekspresije (igrama ritmova i brojalicama) (Šimit, 2001:17)

Na djecu djeluje opći ritam života. Igre s prstima, prvi koraci, sve je to za dijete veliki doživljaj. Slušanjem ritma glazbe, djeca ga usvajaju. Od najranije dobi sluša ritam govora i njegne riječi i uspavanke. Nakon što dijete dobije prvu predodžbu o ritmu, zadatak odgojitelja je da pomoću razvijanja glazbenog pamćenja povećava fond iskustava, da ih svjesno uočava i razvija. (Rakijaš, 1971)

S druge strane, ton nastaje pravilnim titranjem nekoga elastičnog tijela. Razlikuje se od svih ostalih zvukova sa svoja četiri osnovna svojstva: visina, jačina, trajanje i boja tona. Ton ima izuzetnu važnost u glazbenoj percepciji. Visina tona bitan je čimbenik u razvoju glazbenog

sluha. Ona ovisi o broju titraja ļestica u sekundi. Visoke i niske tonove moģemo usporeĽivati s bojama te njihovim djelovanjem na ljude. Viģi tonovi, poput svijetlih boja, izazivaju osjeĺaj slobode, dok niski tonovi izazivaju osjeĺaj tmurnosti i tjeskobe, ali mogu izazivati i posve suprotna stanja poput komiļnosti i ģaljivosti. Dijete je psihofiziļko spremno za tonove kraĺeg trajanja jer ga takvi tonovi motiviraju na pokret. (Sam, 1998)

Element melodija neģto je individualno i posebno za svakog kompozitora. Samo jedan ton ne moģemo joģ nazivati glazbom. Osnove glazbe ļini ritmizirana melodija, odnosno slijed tonova razliļite visine i trajanja. (Ģmit, 2001:20) Melodija nema pravila, ali ako ju ipak moramo definirati, moglo bi se reĺi da je melodija niz tonova razliļite visine i trajanja koji se izvode uzastopno. (Majer-Bobetko, 1991:17) Harmonija oļituje sklad. (Sam, 1998:18)

Glazbeni element dinamiku odreĽuje jaļina izvedbe. Ona je u glazbi vrlo izraģena. Glasno izvodimo djela koja izraģavaju radost, veselje i odluļnost, dok Íemo tiho izvoditi ona djela kojima se izraģava ozbiljnost ili tuga. (Majer-Bobetko, 1991:26)

Element tempo brzina je izvoĽenja glazbenog djela. Tako Íe primjerice uspavanka biti polagana, dok Íe neka pjesma za igru biti ubrzana. Tempo moģe biti razliļit: polagano ï *adagio*, umjereno ï *andante*, brzo ï *allegro* i vrlo brzo ï *presto* (Sam, 1998:21).

Rijeļi se mogu izmjenjivati u pravilnim ili nepravilnim razmacima. Sliļan se proces dogaĽa i kod izmjene tonova melodije, dok su neki tonovi slabije naglaģeni, drugi Íe se jaļe naglasiti. Mjeru ili takt definiramo kao najmanju metriļki odreĽenu glazbenu cjelinu. (Sam, 1998:13)

MeĽu temeljnim glazbenim izraģajnim elementima izdvaja se i agogika. ĂAgogika daje izraģajnost skladbi. Izrazi agogike naznaļuju izmjene tempa unutar same skladbe.ñ Dijelove skladbe moguĺe je izvoditi na razliļite naļine: vrlo tiho (*pianissimo*), tiho (*piano*), srednje tiho (*mezzopiano*), srednje jako (*mezzoforte*), jako (*forte*), vrlo jako (*fortissimo*), ģto pripada dinamici, postepeno sve jaļe (*crescendo*), postepeno stiģavajuĺe (*decrescendo*), ubrzavajuĺi

(*accelerando*) ili usporavajući (*rallentando*) i oteţući (*ritardando*), što pripada agogici. *Ritardando* se ţesto pojavljuje pri završetku melodije, odnosno pjesme. (Sam, 1998:22)

U radu s djecom upotrebljava se vokalna, instrumentalna i vokalno-instrumentalna glazba. Vokalna glazba ili glazba *a cappella* se izraţava ljepotom ljudskog glasa. Moţe ju izvoditi ţenski, dječji ili muški glas. (Sam, 1998:35) Poznato je da je djetetu toplina ljudskog glasa vrlo bliska i da se dijete emocionalno veţe za blisku osobu. Osoba se djetetu obraća tonom, ritmom i riječju sjedinjenima u trenutnoj emociji. Iz tog razloga dijete ta tri elementa doţivljava u cjelini. Pomoću naţeg glasa, dijete utvrĎuje svoje zadane temelje budućih glazbenih sposobnosti. Riječi su snaţan pokretaţ dječje reakcije. U različitim tonskim visinama, ritmizirane riječi su neodoljivo privlaţne djetetu te ih ono brzo usvaja. (Sam, 1998) Vokalno-instrumentalna glazba je spoj glasa i glazbala, dok je instrumentalna glazba ona koja se izvodi instrumentima. Glazbalo u vokalno-instrumentalnoj glazbi moţe biti dinamičko, harmonijsko ili ritmička potpora melodiji. (Sam, 1998:39) U predškolskom odgoju postoje različite mogućnosti slušanja vokalno-instrumentalne glazbe. Jedna od njih je puštanje glazbe pomoću audio tehnike, dok je druga, daleko uţinkovitija i poticajnija, neposredni susret s glazbom. Odgojitelji mogu pratiti svoje pjevanje sviranjem ili uz odgojitelja u stvaranju glazbe sudjeluju i djeca, svirajući na melodijskim i ritmičkim udaraljkama.

Pri odabiru pjesama za djecu vaţne su nam tri stavke na koje moramo obratiti paţnju:

a) Koje su pjesme za nastavu prikladnije: narodne, umjetničke ili instruktivne
b) Umjetnička vrijednost pjesama po njihovom sadrţaju
c) Tehnička strana pjesme, opseg glasova

Narodne su pjesme izraz kolektiva i imaju veliku umjetničku vrijednost. One su najbliţe psihi djeteta i najprikladnije za njihov odgoj. Od svih umjetničkih pjesama trebaju se birati najvrjednije i one bliske narodnom duhu. Pri izboru pjesama, najvće se pogreške događaju na način da se biraju sadrţaji koji su ţesto preteški i ne odgovaraju dobi djeteta. Dječji interes potiču pjesme koje su bliske njihovoj psihi, a odabir teških pjesama moţe negativno utjecati na dječju percepciju glazbe. Osim toga, zadrţavaju li se odgojitelji predugo na samo jednoj stvari, djeca gube volju i strpljenje. (Rakijaš, 1971)

3. GLAZBENI ODGOJ

U predškolskom odgoju od velikog su značaja umjetnički područja. Svaka aktivnost sadrži neki oblik umjetnosti. Pomoću umjetničkih područja razvijamo kreativno mišljenje. Danas se većinom koriste likovne aktivnosti, no slušanje glazbe i druge glazbene aktivnosti su itekako bitne u razvijanju djećjih sposobnosti. Glazbeni odgoj je u tijesnoj vezi s razvojem senzornih i motoričkih sposobnosti djeteta. Prema Carlu Seashoreu (1866.-1949.) glazbene sposobnosti možemo podijeliti na šest elementarnih sposobnosti slušanja glazbenih tonova:

- Sposobnost zapažanja razlika u visini tonova
- Sposobnost zapažanja razlika u jakosti tonova
- Sposobnost zapažanja razlika u ritmu glazbe
- Sposobnost zapažanja razlika u konsonanci
- Sposobnost zapažanja raznih tonova. (Manasteriotti, 1980:19)

U radu s djecom najčešće upotrebljavamo vokalno-instrumentalnu glazbu, odnosno pjesme uz pratnju instrumenta ili instrumenata. Glazbeni odgoj važan je dio sveukupnog umjetničkog i estetskog razvoja. U stimulativnom glazbenom odgoju razvijaju se i glazbene sposobnosti. Razvoj glazbenih sposobnosti prati zakonitost psihofizičkog razvoja djeteta. Ljudina-Obradović (1990:110-112) govori o devet faza razvoja glazbenih sposobnosti:

1. faza slušanja (0-6 mjeseci)

2. faza motoričke reakcije na glazbu (6-9 mjeseci)

3. faza prve glazbene reakcije (9-18 mjeseci)

4. faza prave glazbene reakcije (18 mjeseci-3 godine)

Predškolska dob:

5. faza imaginativne pjesme (3-4 godine)

6. faza razvoja ritma (5-6 godina)

Ġkolska dob:

7. faza stabilizacije glazbenih sposobnosti (6-9 godina)

8. faza estetskog procjenjivanja (11 godina)

9. glazbena zrelost (17 godina). (Mioļiĺ, 2012)

Za razvoj glazbenih sposobnosti presudna je poticajna socijalna sredina. Prema Viġnji Manasteriotti (1982, prema Mioļiĺ, 2012) ako dijete ġivi u sredini u kojoj nema doticaja s umjetnoġĺu, ono Íe se sporije razvijati nego dijete u kojega sredina utjeļe na stvaranje estetskog odnosa prema umjetnosti. Djeca iz socijalne sredine koja ih potiļe u prednosti su od djece koja su liġena takvih utjecaja. Odgojitelji u odgojno-obrazovnim ustanovama duġni su pruġiti tu sredinu koja Íe djeci omoguĺiti i pospjeġiti usvajanje glazbenih sposobnosti. Djeci se moġe pruġiti uvid u razliļitu glazbu, instrumente, brojalice, igre itd. Odgojiteljima posao nikada ne zavrġava. Moraju se usavrġavati te konstantno traġiti nove pjesme, brojalice i ostala sredstva kojima Íe djecu zainteresirati i poticati. Glazbenom umjetnoġĺu afirmiramo kritiļko i estetsko promiġljanje, utjeļemo na njihovu osobnu nadogradnju te potiļemo stvaralaļki proces. Glazbeni odgoj veoma je vaġan dio estetskog odgoja. ĂSuġtina estetskog odgoja i obrazovanja glazbom sastoji se u tome:

- Da se kod djeteta pobudi i razvije osjeĺaj i smisao za lijepo u glazbi;
- Da se dijete osposobi za zapaġanje estetskih svojstava glazbe;
- Da glazba postane djetetu izvor njegovih estetskih doġivljaja;
- Da se postave osnove glazbenog ukusa djeteta;
- Da se razviju stvaralaļke snage djeteta u smislu estetski oblikovanog izraġavanja u tim podruļjima;
- Da dijete usvoji elementarna znanja i vjeġtine i ovlada odreĽenim navikama estetskog karaktera.

Niti jedan od tih zadataka se ne moģe sam ostvariti od sebe, nego se postiģe odgojem.ñ (Manasteriotti, 1980:14)

U radu s djecom vaģno je kombinirati glazbene sadrģaje, primjerice poticati na pjevanje poznatih pjesmica ili brojalica, koristiti pokrete uz glazbu, pjevati pomoĺu udaraljki, sluģati raznovrsne ģumove, uvoditi plesne improvizacije uz glazbu, drģati ritam i sl. (Mioļiĺ, 2012) Djeca veĺ od najranije dobi pokazuju zanimanje za glazbu. Znanstvenici su primijetili da u dobi od ļetiri do ģest mjeseci na glazbeni podraģaj dijete prekida aktivnost koju je obavljalo i okreĺe se prema zvuku te pokazuje znakove zadovoljstva. (prema Henri Moog, 1976, Ġmit, 2001)

"Znanstveno je dokazano da glazba utječe na razvoj djece. Djeca kojoj se pušta glazba različitog sadržaja naprednija su u lingvističkom razvoju, nekim vidovima somatsko-senzitivne koordinacije i dijelu kognitivnog ponašanja. Djeca koja redovito sudjeluju u glazbenim igrama i sviranju pokazala su slobodnije i opuštenije izražavanje, manja je potištenost, razvijenija fina motorika, naročito prstiju, kognitivne funkcije znatno su povećane za razliku od vršnjaka koji ne sudjeluju u redovitim glazbenim stimulacijama." (prema Maji Lonļar, preuzeto sa :www.klokanica.hr/vrticka-dob/igra-i-aktivnosti/kako-bavljenje-glazbom-utjece-na-razvoj-djeteta-789)

4. DJEČJE PJESME NA INTERNETU

Danas se informacije dobivaju na različite načine. Odgojitelji moraju držati korak s novostima i konstantno se usavršavati. Informacije iz različitih područja dolaze svaki dan. Iznimka pritom nisu ni nove pjesme i brojalice za djecu. Kako bi djeci omogućili što stimulativnije okruženje, odgojitelji će tražiti načine kreativne izvedbe pjesme, nove tekstove, note itd. Danas nije teško doći do informacija jer su one posvuda. Tako su odgojiteljima na raspolaganju mnogobrojne knjige, časopisi, emisije, slikovnice te, u posljednje vrijeme, sve više korišteni internet. Posjedovanje računala i internetske veze pokazuje se danas najlakšim, ali i najčešćim načinom pristupanju informacijama. Računala igraju važnu ulogu i u predškolskom odgoju. Budući da se korištenje računala kao rezultat snažne informatizacije danas smješta u područje opće kulture, djecu se od najranijeg doba uči i snalaženju na računalu. U potrazi za željenom informacijom, knjigom ili slikom svaka će osoba posegnuti za pretraživanjem internetskih stranica kao najbržim i najučinkovitijim načinom pronalaska iste. Internetska tražilica G*oogle* (www.google.com) jedna je od najraširenijih i najpoznatijih za pretraživanje informacija. Budući da postoje mnoge internetske stranice o različitim stvarima i temama, očekuje se kako će na internetu biti dostupni razni glazbeni sadržaji, note, pjesmice i brojalice za djecu koje pomažu odgojiteljima pronaći aktualne sadržaje vezane uz djecu, a pritom se i usavršavati.

4.1. INTERNET KAO NOVA MEDIJSKA KULTURA

Internet je javno dostupna globalna mreža računala. ĂSvaka se informacija preko interneta prenosi *isjeckana* u male paketiće. Ti paketi putuju svaki svojim putem i na cilju se opet skupe i spoje u informaciju. Taj posao obavljaju dva najvažnija komunikacijska protokola na internetu ï *Transmission Control Protocol* (TCP) i *Internet Protocol* (IP).ñ (Kartelo, 2001:7) TCP i IP omogućavaju prijenos informacija preko interneta (Kartelo, 2001). Prva se mreža zvala APARNET, te je osnovana od strane američkog Ministarstva obrane. (http://www.sfsb.unios.hr/~mcicak/Vj3.pdf)

Jedan od revolucionarnih koraka je izum World Wide Weba (skraćeno WWW). World Wide Web je program za pretraživanje. Izumio ga je 1990. godine engleski programer Tim Barnes-Lee u suradnji sa Robertom Cailliauom. WWW se temelji na programskom jezikom HTML (*Hypertext mark-up language*) koji pretvara tekst, slike i druge izvore u stranice hiperteksta koje je moguće ljitati pomoću WWW preglednika (http://www.djecamedija.org/?p=2522).

4.2. MEDIJI I OBRAZOVANJE

Nalazimo se u tehnološkoj revoluciji koja je promijenila svijet. Mediji se sve više primjenjuju u odgoju i obrazovanju. Informatika je ušla u sferu opće kulture. Današnja tehnologija omogućava djeci frekventne i sadržajne interakcije u različitim kontekstima, vrijednostima, kulturama itd. Informacijsko-komunikacijska tehnologija (IKT) postala je sastavni dio djetinje svakodnevice. IKT ima potencijal za poticanje znatiželje i promicanja zadovoljstva u učenju kod djece. (http://www.vrtic-milanasachsa.zagreb.hr/UserDocsImages/Informacijsko%20komunikacijske%20kompetencije%20i%20dijete%20rane%20i%20pred%C5%A1kolske%20dobi.pdf) Djeca predškolske dobi najviše upotrebljavaju računala u svrhu igranja igara, crtanja, pisanja itd. Igre za predškolsku dob većinom su edukativne i tako pomažu djeci u usvajanju i učenju novih sadržaja. Računalo možemo koristiti u različite svrhe. Ono nam može služiti kao sredstvo za zabavu, likovno stvaralaštvo, stjecanje znanja i mnogo više. Osim toga, daje nam kreativan uvid u svijet znanja. (www.ufri.uniri.hr/files/nastava/nastavni_materijali/RPO0910.ppt) Računalo može poslužiti i kao interaktivna slikovnica. Upotrebom i kombiniranjem različitih medija može dovesti do djetetova razumijevanja i usvajanja određenih sadržaja. Mediji djeci nude različite načine učenja. Gledanjem videozapisa poput plesova, djeca će imitirati i pokušati izvesti pokrete koje gledaju. Time im je omogućeno lakše i zanimljivije učenje. Korištenje audiozapisa i videozapisa tijekom glazbenih aktivnosti pruža mogućnost djeci da čuju i vide instrumente. Pritom mogu vidjeti kako se određeni instrument svira i kako zvuči. Osim glazbenih sadržaja i aktivnosti, računala se u radu s djecom mogu koristiti za učenje matematike, pisanje, crtanje te gledanje animiranih filmova, stoga nas ne treba začuditi što je upotreba medija u predškolskoj ustanovi sve veća. Tome doprinosi i činjenica da se različitim medijima sadržaji mogu prenositi na originalan i kreativan način.

4.3. DJEČJE PJESME NA HRVATSKIM INTERNET STRANICAMA

Istraživanjem dječjih pjesama na *Googlu*, najprije se uočava da se među prvim internetskim stranicama nudi jedna od poznatijih hrvatskih stranica dječjeg sadržaja – *Lukin portal za djecu i obitelj* (http://www.pjesmicezadjecu.com/). *Lukin portal za djecu i obitelj* nudi raznolike informacije te različite sadržaje vezane uz predškolski odgoj. Poučna stranica je zanimljiva i šarolika. Naziv internetske stranice je velik i ukrašen. Autori stranice pobrinuli su se da posjetioci imaju ponuđen sadržaj novosti kako bi se lakše pratile aktualne teme. Ipak, treba primijetiti da se na stranici prikazuju bespotrebni tekstovi koje ne bismo očekivali s obzirom na cjelokupni sadržaj stranice, kao što su primjerice navike simpatičnih ljudi te kako se riješiti mrava u kući. Na vrhu stranice nalazi se kompletan sadržaj koji omogućava lakše snalaženje. Izbor pjesama je raznolik, pa su tako primjerice ponuđene narodne pjesme (npr. *Kiša pada, Samobor je lepa varoš, Diridika*), uspavanke (npr. *Blistaj, blistaj zvijezdo mala, Uspavanka, Snivaj, snivaj*), svakodnevne pjesme (npr. *Kad se male ruke slože, Do-re-mi, Bubamara),* brojalice (npr. *Pliva patka, En ten tini, Eci peci pec*) itd. Posebice je velik repertoar svakodnevnih pjesama. Uz svaku je pjesmu naveden autor, glazba i izvođači te je ponuđena uglazbljena verzija kako bi posjetioci stranice čuli pjesmu i znali kako ona treba zvučati. Uz tekst nisu priložene note, tako da snimak s internetske stranice *youtube* (popularna mrežna usluga za razmjenu video-sadržaja na kojoj korisnici mogu postavljati, pregledavati i ocjenjivati videozapise (https://hr.wikipedia.org/wiki/YouTube)), uvelike pomaže. Budući da note nisu ponuđene, dolazi do problema ako se pjesma želi uglazbiti pomoću instrumenata jer se one moraju dodatno pretraživati na internetu. Ipak, pjesma se ne mora uvijek uglazbiti pomoću instrumenta, već se možemo poigrati pjesmom i uz pomoć mašte smisliti drukčiji i inovativan ritam pjesme. Autori *Lukinog portala za djecu i obitelj* ponudili su i tekstove pjesama iz crtića koje su uvijek interesantne i aktualne u radu s djecom. Budući da djeca nerijetko znaju sve uvodne pjesme iz crtića, odgajatelji bi mogli, naučivši ih, osmisliti djeci zanimljive aktivnosti s njima poznatima likovima crtića, kao što je primjerice predstava. Na stranici se nalazi i tekst kultnog *Zvonka* i *Pčelice Maje* te, naravno, *youtube* isječak tih pjesama. Na *Lukinom portalu za djecu i obitelj* mogu se pronaći i priče, zagonetke te savjeti i naputci u izradi lutaka, crtanja i još mnogo više. Iako bogata sadržajem, stranica ipak ima nedostatak manjka nota. Bilo poželjno da se uz pjesme nalaze i note za korištenje, ali neupitno je da i *youtube*-isječak ima svoju čar i može ga se upotrijebiti u radu s djecom na način da djeca gledaju i pjevaju.

Slika br. 1: Prikaz internetske stranice *Lukin portal za djecu i obitelj*

Izvor: *http://www.pjesmicezadjecu.com/*

Primjer 1: Pjesma *Zvonko*

ZVONKO

„ Zvonko, taj mali lutak vozi auto pravi,
Zvonko, sa svojom plavom kapom zvoni
Po cijeli dan i njega svatko zna.

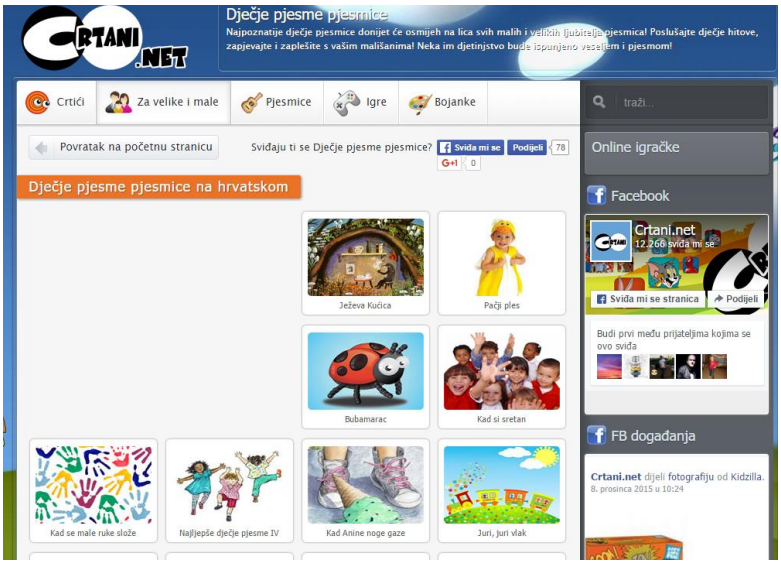
I Uško stari je opet tu i Medić i Ljutić su,
I sve su lutke prijatelji u dobru i u zlu!

A sad je čas za počinak i reć` pa-pa,
Već malo drijema, snage nema,
Zvonko spreman je za san,
Jer sutra je novi dan.
O, Zvonko, Zvonko, Zvonko...“

Izvor: *www.pjesmicezadjecu.com*

Druga internetska stranica koja slijedi na pretraživanju je *Crtani* (www.crtani.net). Njegova glavna stranica razočarava već na prvi pogled. Sadržaji stranice teško su uočljivi od velikih reklama i ponuda djejih igraonica. Sličnu kao na *Lukinom portalu za djecu i obitelj* i ovdje se mogu pronaći i popularne pjesme iz crtića kao što su primjerice *Aladin*, *Ljepotica i zvijer*, *Pinokio* itd. No nažalost, za razliku od *Lukinog portala* gdje se mogao vidjeti tekst sa videozapisom, na ovoj internetskoj stranici nude *youtube*-videozapis pjesme i isječak iz crtića bez teksta, što uvelike otežava naučenja teksta. Sadržaj je poprilično oskudan.

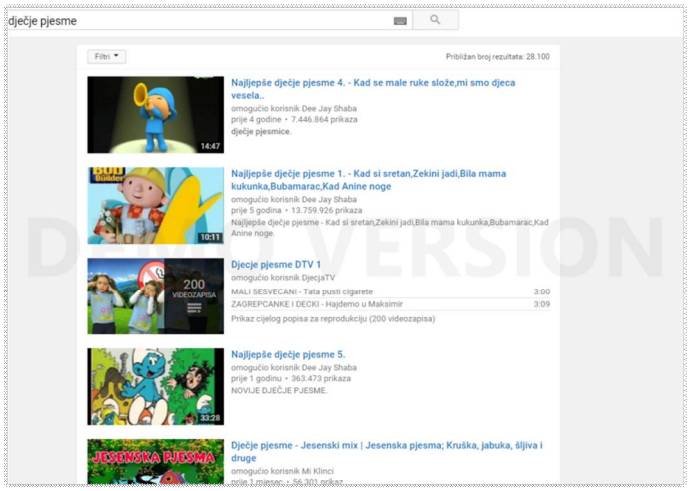
Slika br. 2: Prikaz internetske stranice *Crtani*

Izvor: *http://www.crtani.net/*

Na hrvatskom jeziku, ove su dvije internetske stranice jedine koje sadrżavaju djeļje pjesme. Ovaj je podatak vrlo interesantan zato żto se oļekuje da Íe brojnost stranica s djeļjim glazbenim sadrżajima biti mnoga veÍa zbog aktualnosti upotrebe interneta u današnje vrijeme kao brzog i uļinkovitog naļina pronalażenja żeljenih podataka. NajveÍi, gotovo jedini, dio sadrżaja ļine isjeļci s *youtuba*. Zanimljivost se u tom kontekstu javlja zbog moguÍnosti upotrebe videozaspisa koji ponekad pokazuju koreografiju uz odreĽenu pjesmu te maštovite ideje kako uglazbiti pjesmu pomoÍu udaranja dlanom u dlan, nogama u pod itd. *Youtube* (www.youtube.com) je jedna od internetskih stranica koja se brzo razvila i postala je iznimno popularna u dijeljenju videozapisa. Na toj se stranici mogu pronaÍi raznoliki sadrżaji za djecu. Od crtiÍa, preko pjesama, igara itd. BuduÍi da su na razliļitim jezicima, pjesme imaju vażnu ulogu u razvijanju govornih sposobnosti te uļenju stranih jezika. MeĽu hrvatskim pjesmama koje se mogu pronaÍi na *youtube*-u treba izdvojiti *Šubi dubi dubi*, *Kad si sretan*, *Kad se male ruke slože* te *Bubamarac*. Uz glazbu su veÍinom prikazani crtiÍi ili videozapisi djeļjih zborova żto je djeci zanimljivo jer uz glazbu mogu gledati videozapis djeļjih zborova.

Slika br. 3: Prikaz internetske stranice *youtube*

Izvor: *www.youtube.com*

Raznolikost i raznovrsnost pjesama je maksimalna. Mogu se pronaÍi pjesme iz razliļitih kultura, razliļite interpretacije iste pjesme, ali i nama nepoznate pjesme. Jedini nedostatak je

manjak teksta i nota. Pomoću videozapisa djeca mogu naučiti koreografiju te pokrete kojima će iskazati osjećaje i riječi pjesme. Iako na *youtube*-u još uvijek dominiraju pjesme na engleskom jeziku, sve se više mogu pronaći i pjesme na hrvatskom jeziku. Pretpostavlja se kako će svake godine hrvatske pjesme biti sve dostupnije zbog sve intenzivnijeg korištenja interneta. Klasične i narodne pjesme za djecu se još uvijek teško mogu pronaći na internetu te zasada ostaju zapisane u knjigama. Treba napomenuti i da se na internetu lakše pronalaze poznate i popularne hrvatske pjesme koje su aktualne u današnje vrijeme.

4.4. DJEČJE PJESME NA AMERIČKIM INTERNET STRANICAMA

Na internetu za sada dominiraju američke internetske stranice. One su najraširenije i svakim ih danom ima sve više. Prilikom pretraživanja određenog predmeta najprije su ponuđene upravo američke stranice. Osim što nude ogroman broj informacija, postojeće informacije konstantno se nadopunjavaju. Već je na prvi pogled vidljivo kako američke stranice prušaju mnogo više no hrvatske. Upisivanjem *kids songs* (hrv. dječje pjesme) u pretraživač *Google* (www.google.com) kao rezultat pretraživanja prikazuje se mnoštvo internetskih stranica i od onih koje nude note, tekstove sve do videozapisa. Neke stranice fokusirane su na pjesme za predškolski uzrast, dok su druge namijenjene dojenčadi. Prva ponuđena internetska stranica je priručnik za učitelje. Zove se *The teacher`guide* (www.theteachersguide.com). Naslovna joj je stranica u bijeloj i plavoj boji. Osim pjesama, na stranici se nalaze i besplatni radni listići za matematiku, čitanje, pisanje te druga nastavna područja. Lista pjesama je veoma duga i opsežna. Snalaženje stranicom olakšava pretraživač pjesama prema nazivu pjesme. Odabirom željene pjesme otvara se novi prozor s tekstom. *The teacher`guide* nudi i mogućnost pohrane datoteke, što znači da možemo sačuvati tekst pjesme na računalu za ponovnu upotrebu ili ispis teksta. Na stranici se nalaze i pjesme koje su poznate u hrvatskom prepjevu kao što je primjerice *Twinkle twinkle little star*, koja je u Hrvatskoj često prevedena kao *Blistaj, blistaj zvijezdo mala, You are my sunshine, Hokey Pokey,* itd. Izbor je vrlo raznovrstan. Traže li se određene američke dječje pjesme, velika je vjerojatnost da će se na ovoj internetskoj stranici pronaći.

Slika br. 4: Prikaz internetske stranice *The teacher`s guide*

Izvor: *http://www.theteachersguide.com/ChildrensSongs.html*

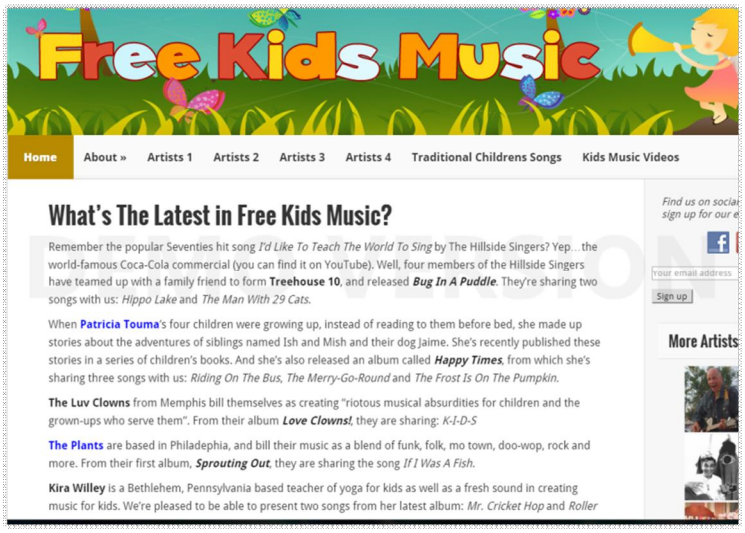
Primjer 2. Pjesma *Blistaj, blistaj zvijezdo mala* na engleskom i hrvatskom jeziku

TWINKLE TWINKLE LITTLE STAR	BLISTAJ, BLISTAJ ZVIJEZDO MALA
„Twinkle, twinkle, little star, *How I wonder what you are.* *Up above the world so high,* *Like a diamond in the sky.* *Twinkle, twinkle, little star,* *How I wonder what you are!* *When the blazing sun is gone,* *When he nothing shines upon,* *Then you show your little light,* *Twinkle, twinkle, all the night.* *Twinkle, twinkle, little star,* *How I wonder what you are!*	*„Blistaj, blistaj, zvijezdo mala* *tko si, što si, rad bi znala.* *Visoko gore vidim te ja,* *kao dragulj svjetlost sja.* *Blistaj, blistaj, zvijezdo mala,* *tko si, što si, rad bi znala.* *Kada žarko sunce zađe* *i kad tamna padne noć,* *tad će tvoja svjetlost doć,* *blistaj, blistaj cijelu noć.* *Blistaj, blistaj, zvijezdo mala,* *tko si, što si, rad bi znala.“*

Then the traveler in the dark *Thanks you for your tiny spark;* *He could not see which way to go,* *If you did not twinkle so.* *Twinkle, twinkle, little star,* *How I wonder what you are!“* Izvor: *www.theteachersguide.com*	Izvor: *www.pjesmicezadjecu.com*

Druga stranica koja se istiļe je *Free Kids Music* (www.freekidsmusic.com). Poļetna je stranica ukrağena velikim naslovom u animiranom stilu. Na njoj se nalaze razliļite ameriļke tradicionalne djeļje pjesme. Zanimljivost na ovoj stranici jest da je uz svaku pjesmu, osim teksta, dana moguĺnost sluğanja pjesme s melodijom kako bi se ļula uglazbljena verzija pjesme. U tom kontekstu uoļavamo razliku u odnosu na prethodnu internetsku stranicu ï *Teacher`s guide* gdje, osim teksta, niğta nije ponuĽeno. *Free Kids Music,* uz sluğanje pjesme, daje moguĺnost da se pjesma skine, a samim time i saļuva na raļunalu i tako kasnije upotrebljava u razliļite svrhe.

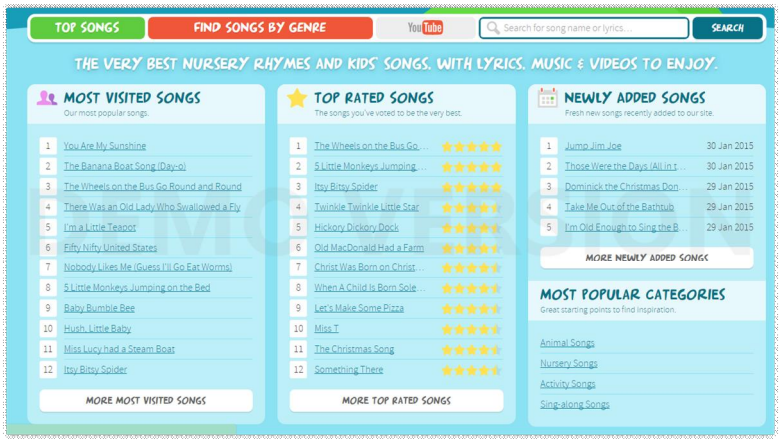
Slika br. 5: Prikaz internetske stranice *Free Kids Music*

Izvor: *www.freekidsmusic.com*

Jedna od zanimljivijih internetskih stranica s djeļjim pjesmama je *Bus song* (www.bussongs.com). Osim ģto ima veliki izbor djeļjih pjesama, uz svaku pjesmu, nudi tekst, videozapis sa tekstom i informacije o svakoj pjesmi. Pod informacijama naglaģava se kada je pjesma napisana, tko je izvoĽaļ, tko ju je uglazbio i kada te ostale zanimljivosti vezane uz pjesmu. *Bus song* sadrģi razliļite tablice koje pokazuju pjesme koje su najtraģenije, najbolje ocjenjene, najviģe posjeĺivane, popularne itd. Pjesme se mogu pretraģivati i po ģanru, pa Íe se tako moĺi pronaĺi ģivotinjske pjesme, pjesme vezane uz hranu, boģiĺne pjesme, tradicionalne pjesme, religijske pjesme, pjesme za dojenļad, smijeģne pjesme, ljubavne pjesme i mnogo viģe. Takav pretraģivaļ uvelike pomaģe u pronalaģenju pjesmama vezanih uz odreĽene teme. *Bus song* sadrģi preko 2600 pjesama te preko 700 videozapisa. Na stranici je predloģen i blog (oblik objavljivanja informacija na internetu (https://hr.wikipedia.org/wiki/Blog)) na kojem se nalaze odreĽeni tekstovi vezani uz djecu i glazbu, npr. *Your child `s first music lesson, when should iz happen?* (Prijevod: *Kada dijete treba prvu glazbenu lekciju?*).

Slika br. 6: Prikaz internetske stranice *Bus songs*

Izvor*: www.bussongs.com*

Primjer 3. Pjesma *Mali, mali pauk* na engleskom i hrvatskom jeziku

THE ITSY BITSY SPIDER	MALI MALI PAUK
The itsy bitsy spider *Climbed up the waterspout.*	*Mali, mali pauk se penjao na svod,* *(priljubi palčeve i migolji prstima uz uspinjanje)*
Down came the rain *And washed the spider out.*	*padala je kiša i sprala ga na pod,* *(razdvoji ruke i migolji prstima uz silaženje)*
Out came the sun *And dried up all the rain.*	*izašlo je sunce, osušilo je sve,* *(raširi ruke i spoji ih u krug iznad glave)*
So the itsy-bitsy spider *Climbed up the spout again!*	*naš mali pauk opet penje se na svod.* *(priljubi palčeve i migolji prstima uz uspinjanje)*
Izvor: *http://bussongs.com/songs/itsy-bitsy-spider.php*	Izvor: *www.pjesmicezabebe.com*

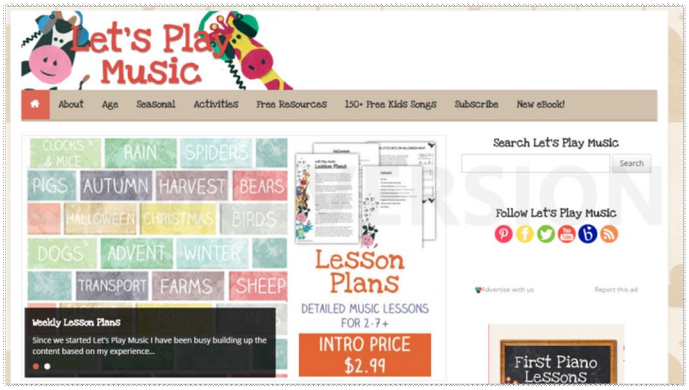
Primjer 4. Notni zapis pjesme *Mali, mali pauk*

Izvor: *www.themusicworkshop.com?attachment_id=4408*

Već smo naveli da Internet sadrži veliki broj stranica s djeljim pjesmama, da sve one nude tekst i videozapis, da se količina pjesama koja se može pronaći na jednoj stranici razlikuje se od stranice do stranice i da se note određenih pjesama teško snalaze na internetu. Rijetke su stranice na kojima se mogu pronaći notni zapisi. Internetska stranica *Let`s play kids music* (www.letsplaykidsmusic.com) je jedna od tih. Na njoj korisnici imaju pristup poznatim pjesmama i besplatnom primjerku nota. *Let`s play kids music* ima dostupnima pjesme poput *Old MacDonald had a farm, Jingle Bells, The wheels on the bus* itd. Iako broj pjesama koji se može pronaći nije velik, činjenica da je iznimno teško pronaći note na ostalim internetskim stranicama, ovu stranicu čini jednom od boljih. Uz note i pjesme, stranica sadrži i videozapis. Na ovoj stranici mogu se pronaći i glazbene poduke na određenu temu za aktivnosti djece određene dobi. Ti glazbeni programi nisu besplatni, već je potrebno platiti kako bi im se moglo pristupiti. Primjeri nota su besplatni i moguće ih je skinuti i pohraniti na računalu.

Slika br. 7: Primjer internetske stranice *Let`s Play Music*

Izvor: *www.letsplaykidsmusic.com*

Primjer 5: Notni zapis pjesme *Wheels on the bus*

Izvor*: www.letsplaykidsmusic.com*

Primjer 6: Pjesma *Pjesma autobusa* na hrvatskom jeziku

Pjesma autobusa

Kotači autobusa se okreću, (vrti ruke jednu oko druge)

okreću, okreću,

kotači autobusa se okreću, po cijeli dan.

Brisači busa idu sviš, sviš, sviš, (miči ruke lijevo-desno kao brisači)

sviš, sviš, sviš, sviš, sviš, sviš.

Brisači busa idu sviš, sviš, sviš, po cijeli dan.

I okreću se. (vrti ruke jednu oko druge)

Truba busa ide biip, biip, biip, (sa dlanom jedne ruke lupaj po zatvorenoj šaki druge)

biip, biip, biip, biip, biip, biip.

Truba busa ide biip, biip, biip, po cijeli dan.

I sviš, sviš, sviš. (miči ruke lijevo-desno kao brisači)

i okreću se. (vrti ruke jednu oko druge)

Vozač busa kaže: Karte molim, (pruži ruku)

karte molim, karte molim!

Vozač busa kaže: Karte molim! po cijeli dan.

I biip, biip, biip, (sa dlanom jedne ruke lupaj po zatvorenoj šaci druge)

i sviš, sviš, sviš (miči ruke lijevo-desno kao brisači)

i okreću se. (vrti ruke jednu oko druge)

Tate na busu blebeću, (spajaj palac sa ostalim prstima)

bla, bla, bla, bla, bla, bla.

Tate na busu blebeću, po cijeli dan.

I Karte molim!, (pruži ruku)

i biip, biip, biip, (sa dlanom jedne ruke lupaj po zatvorenoj šaci druge)

i sviš, sviš, sviš (miči ruke lijevo-desno kao brisači)

i okreću se. (vrti ruke jednu oko druge)

Bebe na busu idu UAA, UAA, UAA, (trljaj oči)

UAA, UAA, UAA, UAA, UAA, UAA.

Bebe na busu idu UAA, UAA, UAA, po cijeli dan.

I bla, bla, bla,

i Karte molim!,

i biip, biip, biip,

i sviš, sviš, sviš

i okreću se.

(uz prikladne pokrete)

Putnici na busu kažu šššš, šššš, šššš, (stavi kažiprst na usne)

šššš, šššš, šššš, šššš, šššš, šššš.

Putnici na busu kažu šššš, šššš, šššš, po cijeli dan.

I UAA, UAA, UAA,

i bla, bla, bla,

i Karte molim!,

i biip, biip, biip,

i sviš, sviš, sviš

i okreću se.

(uz prikladne pokrete)

Klinci na busu kažu: TUUUUUULUM!

Izvor: *http://www.roda.hr/article/read/igre-s-prstima-i-pjevanje-uz-pokrete*

5. ZAKLJUČAK

Glazba je zvuk kojim smo okruženi. Ona može utjecati na raspoloženje. Budi naša sjećanja bilo da su ona tužna ili sretna. Ona nas vodi kroz život. Glazba je neobjašnjena umjetnost zbog čega postoje različite teorije o njoj. Mendelssohn je za glazbu rekao kako ona izražava puno više nego što mogu riječi. Riječi neće nikada moći izraziti ono što glazba može. Ona dopire do nas, budi naša sjećanja i osjećaje. Može se izvoditi na različite načine, pomoću naših tijela ï dlanovima, nogama, glasom, instrumentima poput harfe, gitare, klavira itd.

Internet kao medij 21. stoljeća, sve se više širi. Javno je dostupna globalna paketna podatkovna mreža. (Kartelo, 2001) Danas se na internetu nalazi mnogo podataka i informacija koje su dostupne svima. Pretraživanjem interneta dolazi se do velikog broja internetskih stranica koje nude odabrana istraživanja. Istraživanje dječjih pjesama na internetu pokazalo je da su hrvatske stranice još uvijek u zaostacima kada ih usporedimo s američkim. Prilikom pretraživanja određene teme ili pjesme, hrvatske stranice nisu dale tražene rezultate. Pretraživanje je potvrdilo postojanje svega dviju stranica koje sadrže pjesme i videozapise tih pjesama. Note još uvijek nisu dostupne na hrvatskim stranica. Američke su stranice prilično proširene na internetu zbog čega su jedan od glavnih izvora informacija. Pretraživanje pjesama pokazalo je raznolik repertoar stranica. Svaka stranica povezana s glazbenim odgojem, sadrži tekst i videozapis pjesma. Iznimno veliki odabir pjesama nalazi se na gotovo svakoj stranici. Note je, kao i kod hrvatskih web stranica, teže pronaći. Na određenim američkim stranicama mogu se pronaći note tradicionalnih, poznatih dječjih pjesama poput *Twinkle, twinkle litte star* ili *Old MacDonald had a farm*. Svaka stranica razlikuje se u dizajnu i izgledom, no sve sadrže popise pjesama.

Očekivalo se kako će se na internetu pronaći mnogo više informacija i sadržaja o dječjim pjesmama. Iako bismo pretpostavili da se danas sve može pronaći na internetu, kada govorimo o dječjem glazbenom odgoju i stranicama glazbenih sadržaja, ipak moramo utvrditi kako se informacije tek trebaju upotpuniti i proširiti. U potrazi za notama odgajateljice se još uvijek moraju koristiti knjigama i pjesmaricama.

ñMusic expresses that which cannot be put into words and that which cannot remain silent.ò (Glazba izražava ono što se ne može staviti u riječi i ono što se ne može prešutjeti.) Victor Hugo (http://www.goodreads.com/quotes/tag/music)

6. LITERATURA

Knjige i publikacije

1. Andreis J., (1975): Povijest glazbe, knjiga 1., Liber, Zagreb
2. Ljudina-Obradović M., (1990): Nadarenost: razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje, Školska knjiga, Zagreb
3. Dundović N; Sam Palmić R. (2012/2013); Rijeka, Dijete vrtić obitelj, 12- 13 str., broj 70 , (časopis)
4. Kartelo I., (2001): Internet, Škola E-92., Split
5. Majer-Bobetko S., (1991): Osnove glazbene kulture, Školska knjiga, Zagreb
6. Manasteriotti V., (1981): Prvi susreti djeteta s muzikom, priručnik za roditelje i sestre odgajateljice u dječjim jaslicama, Školska knjiga, Zagreb
7. Manasteriotti V., (1980): Muzički odgoj na početnom stupnju, metodske upute za odgajatelje i nastavnike razredne nastave, Školska knjiga, Zagreb
8. Martić N., Koren M., Ponudić A. (1997): Glazbeni vrtić, glazbeni odgoj u predškolskim ustanovama za djecu od 3 do 6 godina, Tiskara Kolarić, Zagreb
9. Miočić M., (2012): Kultura predškolske ustanove u svjetlu, glazbenih kompetencija odgojitelja, Sveučilište u Zadru, Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja
10. Motte- Haber H., (1991): Psihologija glazbe, Naklada Slap, Jastrebarsko
11. Rakijaš B., (1971): Muzički odgoj djeteta, priručnik za nastavnike, Školska knjiga, Zagreb
12. Sam R., (1998): Glazbeni doživljaj u odgoju djeteta, Glosa, Rijeka
13. Šmit B., (2001): Glazbom do govora, Naklada Haid, Zagreb

Internet

1. Blog, https://hr.wikipedia.org/wiki/Blog, preuzeto 29.11.2015.
2. Bus songs, www.bussongs.com, preuzeto 29.11.2015.
3. Citat o glazbi, http://www.goodreads.com/quotes/tag/music , preuzeto 2.12.2105.
4. Crtani, www.crtani.net, preuzeto 1.12.2015.
5. Free Kids Music, http://freekidsmusic.com/traditional-childrens-songs/amazing-grace/, preuzeto 25.11.2015.
6. Gaġpar J., Povijest i razvoj interneta, objavljeno 14.06.2013. http://www.djecamedija.org/?p=2522., preuzeto 25.11.2015.
7. Kada je i kako nastao internet?http://www.sfsb.unios.hr/~mcicak/Vj3.pdf, preuzeto 7.1.2016.
8. Leġin G., (2014) Informacijsko komunikacijske kompetencije i dijete rane i predġkolske dobi, Djeļji vrtiĺ Milana Sachsa, Zagreb, http://www.vrtic-milanasachsa.zagreb.hr/UserDocsImages/Informacijsko%20komunikacijske%20kompetencije%20i%20dijete%20rane%20i%20predġkolske%20dobi.pdf, preuzeto 28.11.2015.
9. Let`s play music, www.letsplaykidsmusic.com, preuzeto 29.11.2015
10. Lukin portal za bebe, www.pjesmicezabebe.com, preuzeto 29.11.2015.
11. Lukin portal za djecu i obitelj, http://www.pjesmicezadjecu.com, preuzeto 1.12.2015.
12. Raļunalo u predġkolskom odgoju, www.ufri.uniri.hr/files/nastava/nastavni_materijali/RPO0910.ppt, preuzeto 1.12.2015.
13. Ġamaniĺ S., (2012): Glazbeni kljuļ, Metodiļki priruļnik za glazbeni praktikum https://bib.irb.hr/datoteka/611198.Lektorirani_Prirunik1, preuzeto 1.12.2015.
14. The music workshop, www.themusicworkshop.com?attachment_id=4408, preuzeto 1.12.2015.
15. The teacher`s guide, www.theteachersguide.com, preuzeto 1.12.2015.
16. Tretnjak T., Kako bavljenje glazbom utjeļe na razvoj djeteta?, objavljeno 15.10.2013. http://www.klokanica.hr/vrticka-dob/igra-i-aktivnosti/kako-bavljenje-glazbom-utjece-na-razvoj-djeteta-789, preuzeto 3.12.2015.
17. You Tube, www.youtube.com, preuzeto 1.12.2015.

7. SAŽETAK

U ovom se radu istraġuje raġirenost i aktualnost sadrġaja djeļjih pjesama na internetu te utjecaj glazbe na razvoj djece. U radu djecom vaġno je kombinirati glazbene sadrġaje kao primjerice pjevanje poznatih pjesmica, poznatih brojalica, pokreti uz glazbu, pjevanje pomoĺu udaraljka, sluġanje raznovrsnih ġumova, plesne improvizacije uz glazbu, drġanje ritma itd. Dijete veĺ od drugog tjedna ġivota reagira na zvukove. Sluġanjem kako mu majka pjeva, dijete se susreĺe s glazbom neposredno nakon roĽenja. Sluġanje glazbe ostaje vrlo bitan dio glazbenog odgoja.

Danas se za traġenje potrebnih sadrġaja i informacija najļeġĺe koristi internet. Internet je najraġireniji medij u svijetu. U ovom se istraġivanju analizira dostupnost podataka o djeļjim pjesmama na internetu te se usporeĽuje dostupnost pjesama izmeĽu hrvatskih i ameriļkih internetskih stranica. Dostupnost sadrġaja pjesama na hrvatskim je stranicama oskudan. Mogu se pronaĺi samo dvije stranice s tekstom i videozapisom djeļjih pjesama ï *www.pjesmicezadjecu.com* i *www.crtani.net*. Ameriļke su internetske stranice bogatije sadrġajem te se njime obuhvaĺa tekst, audiozapis, videozapis, moguĺnost pohranjivanja datoteke te note. Nadalje, ameriļke nam stranice nude veliki repertoar pjesama i videozapisa. U 21. stoljeĺu kada je upotreba interneta svakodnevna, oļekuje se i od hrvatskih stranica da se upotpune novijim sadrġajima i koliļinom glazbenih informacija. Zasad na njima otkivamo tek skromne zaļetke u pruġanju informacija i podataka vezanih uz djeļje pjesme.

8. SUMMARY

In this reserch we analize the expansion of children's songs on the Internet and the impact of music on children's development. When working with children, it is important to combine different musical content, for example singing familiar songs, rhymes, movements, singing by a percussion intrument, listening to various noises, dance improvisation, and so on. Child is already at the beginnig of life responding to sounds. One of most important part of musical education is listening to music.

For searching required information and content, the most commonly used medium today is Internet. Internet is the most widespred medium in the world. In this reserch we analize the availbility of data about children's songs on the internet, and comparing Croatian and American web pages. Availbility of children's song on Croatian web pages is poor. It can only be found two pages with lyrics and video ï www.pjesmicezadjecu.com and www.crtani.com. American web pages offer richer content. Their conten covers lyrics, video, audio, the ability to download files and sheet music. In 21. century when use of the internet is daily, Croatian web pages should be richer. They should constantly update their contents and informations. For now, they are still behind in providing contents about children's songs.